No. 15. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 18 *Januarij.*

Van de BREDASCHE COURANT *verschijnt dagelijks eene* Tweede Uitgave, *inhoudende: de jongste Fransche Nieuwstijdingen, de Parijsche Beurs van den vorigen dag en de Antwerpsche Beurs van denzelfden dag. Deze tijdingen, per Correspondentie ontvangen, zijn de Parijsche en Brusselsche Dagbladen 24 uren vóór. De Geabonneerden of andere belangstellenden, welke deze Uitgave verlangen, gelieven aan het Postkantoor of aan hunne Boekhandelaars opgave daarvan te doen.*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Januarij.

Het overige der rede van den heer *Thiers*, in de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren uitgesproken, hield nog hoofdzakelijk in, dat, de interventie in Spanje, in het kabinet geen bijval vindende, hij die uit naam van hetzelve had geweigerd; dat men zich toen tot de coöperatie bepaald, het vreemd legioen versterkt, artillerie en kavallerie toegevoegd had; dat aan dit korps een uitgelezen troep Spanjaarden zich zoo hebben aangesloten, de Engelschen zich met hetzelve hebben vereenigd, aan zoo doende een korps van 25 á 30,000 man had bijeengebragt en den burger-oorlog te niet gemaakt; alleen over de keus van den opperbevelhebber was verschil; de heer *Thiers* wilde den generaal *Bugeaud*, doch zijn gevoelen werd niet gedeeld; daarop hadden de gebeurtenissen van la Granja plaats; de heer *Thiers* hield staande, dat men de zaak van Spanje geen oogenblik moest laten varen, doch dit gevoelen van het kabinet van 22 februarij evenmin gedeeld wordende (waarschijnlijk van de zijde des Konings) was hetzelve afgetreden. Bij deze zinsneden werd de rede van den gewezen minister verscheiden malen door de beweging in de kamer afgebroken. De heer *Thiers* eindigde, met te zeggen, dat hij het stelsel van het juiste midden niet had willen laten varen, maar hetzelve gewijzigd volhouden; in Polen en Italie gewapend tusschenbeiden te komen, ware onmogelijk geweest; maar in den aangewezen geest in Spanje was het doenlijk; hij was geen man van opposition, maar verlangde eene krachtige staatkunde, als ten dage der gebeurtenissen van Ancona en Antwerpen; hij wist dat zijne redenen geen' ingang zouden vinden bij eene vergadering die voorafgaande hare partij had gekozen; doch hij wilde toch voor zijn gevoelen uitkomen en zeggen, dat eene staatkunde als thans gevolgd werd, niet naar Antwerpen zou zijn gegaan, als het wierd vereischt. Eene langdurende beweging had er na het uitspreken dezer rede in de zaal plaats. De verdere beraadslagingen over de spaansche kwestie werden tot maandag verschoven.

Men geloofd algemeen dat de debatten over de paragraaf omtrent Spanje wel tot dingsdag kunnen voortduren, en dat de verklaringen van den heer *Thiers* wel eenig weder-antwoord van de zijde des heeren *Guizot* zullen uitlokken. Eerstgemelde schijnt in zijne rede het er op toegelegd te hebben, om den laatste te lasten te leggen dat hij zich in de spaansche kwestie niet gelijk bleef, eerst de al of niet tusschenkomst voor onverschillig had gehouden, later de coöperatie had voorgestaan, thans tegen alle tusschenkomst was. Door zijne redenen, waarin de strekking lag, dat het gouvernement sprak van genegenheid voor de Koningin, doch in't geheim de karlisten begunstigde, vooral door zijne gezegden in de vorige zitting, dat hij alles wel had moeten weten, maar dat men hem niet alles gezegd had, houdt men het er voor, dat hij bepaaldelijk met het gouvernement en het hof gebroken heeft en niet licht weêr kans zal hebben om in het bestuur te komen. Ook het *Journal des Debats*, dat tot heden met een zeker voorbehoud voor den heer *Thiers* sprak, in de hoop, dat hij bij de discussie van het adres zich alsdan niet tegen de staatkunde van het ministerie zou uitlaten, maar thans, dat de gevreesde stap is gegaan, meer gezegd heeft dan [illegible] matigd heeft, dat hij zich van de [illegible] die hij in zijne staatkundige loopbaan gevolgd had, scheen los te maken, en nog slechts een stap had te doen om tot de oppositie te behooren; hetgeen het *Journal* als een ongeluk voor het land en voor den heer *Thiers* zelven zou betreuren, daar het eerste nutteloos een uitstekend talent in dienst zou hebben gehad, de laatste zijn toekomstig staatkundig bestaan in de vrijwillige sterfelen. Meteendaad houdt men het daarvoor, dat de heer *Thiers* of zijn invloed zich geheel zal zien ontvallen, of geheel tot de oppositie zal overgaan.

— De *Moniteur* behelst heden een staat van de opbrengst der directe belastingen over 1836. Het blijkt daaruit dat er eene vermeerdering van ontvangst heeft plaats gehad, vergeleken met 1834, van 37,757,000 fr., en met 1835, van 26,365,000 fr.

— Gisteren heeft *Meunier* weder een langdurig verhoor ondergaan, en moest men een aantal personen, door zijne verklaringen in verdenking gebragt, met hem gecunfronteerd hebben. *Meunier* zoude voorts nog een aantal personen hebben opgegeven, welke het der policie, in weêrwil van alle nasporingen, niet gelukt was in handen te krijgen, waarom men dacht, dat deze lieden slechts onder valsche namen bij *Meunier* bekend waren. De laatste schijnt voorts verre van een sterk karakter, zoo als men eerst gezegd had, te bezitten, en bij de verhooren telkens overvloedige tranen te storten. Hij zou ook de hulp van eenen biechtvader ingeroepen hebben.

Den 14den dezer is door het publiek ministerie dezelfde requisitoir uitgebragt in het Straatsburger proces. De procureur-generaal, schoon [illegible] zijde, heeft eene redevoering aan de gezworenen gehouden die zoo als men verzekert, omstreeks zes uren geduurd heeft. Hij heeft de afwezigheid van *Lodewijk Bonaparte*, geheel en al trachten te verschoonen uit den roem dien Frankrijk aan zijnen grooten Oom verschuldigd was en daartoe herinneringen uit het keizerrijk aangehaald. » De koning heeft begrepen" zeide hij, » dat hij den grooten naam des keizers zou geschonden hebben, als hij zijnen neef onder het gewigt eener aanklagte had gesteld. Dit heeft *Lodewijk Philips* niet gewild, en heeft op eene edelmoedige wijze gebruik gemaakt van het voorregt dat het charter hem laat; en niemand in deze vergadering zal het besluit des konings wraken." Hij heeft verder gepoogd het gedrag van *Bonaparte* te verontschuldigen, met hem als een allerligtvaardigst jongeling voor te stellen; en al de schuld op zijne medehelpers willen wentelen, die onmogelijk hunne handelwijze konden doen voorkomen als het uitwerksel van verleiding, maar die alleen op de bevrediging van hunne eerzucht, en de behartiging van hun voordeel hadden gehoopt. » Als *Lodewijk Bonaparte* geene verraders, geene eerzuchtigen ontmoet had, dan had hij nooit het dolzinnige bedrijf ondernomen. De aangeklaagden dragen dus al de schuld."

Terwijl de rede van den procureur-generaal in het duitsch werd vertolkt, om dezelve aan een der gezworenen, die het fransch niet magtig is, verstaanbaar te maken, is er eene lange woordenwisseling gerezen omtrent een brief, dien *Vaudrey* in de vergadering ontving, het postmerk van Parijs dragende, van denzelfden inhoud: » Mijn vriend! uwe poging is mislukt; maar ik zal mijn slag niet missen; want er is slechts één slag noodig om te treffen. Tot slag! . . . . Ne *Meunier*, ligt de beurt aan mij. Dit zij ons Leve de Keizer! *Persigny.*" — De advokaat des beschuldigden *Vaudrey*, gebelgd over dezen brief, wilde die met gemelde andere de processtukken opgenomen hebben; terwijl het publiek ministerie de zaak van te weinig belang achtte, om er zelfs bij stil te staan, eindelijk werd er tot de niet aanbeveling besloten.

— De jongste berigten die men hier uit Spanje heeft ontvangen, behelzen weinig bijzonders van het tooneel des oorlogs. Men was weder te bekomen van de rampen door het beleg van [illegible] constitutionele troepen in den omtrek dier stad werden gedwongen

de volgende sterkte te hebben; te Vittoria de drie vereenigde divisien van *Alaix*, *Ribero* en *Narvaez*, te zamen op 20,000 man geschat; het legerkorps van *Espartero* met het garnizoen van Bilbao, insgelijks 20,000 man. De generaal *Saarsfield* te Pampeluna met 14,000 man; de garnizoenen van Passage en St. Sebastiaan, 15,000; te zamen 70,000 man, die, in gemeenschap te werk gaande, de karlisten op vier punten te gelijk zouden kunnen bestoken. Indien deze opgave echt is, moet men bekennen dat de karlisten met eene geduchte magt te doen hebben.

Men is in Spanje niet zonder vreeze voor eenen burgeroorlog op het eiland Cuba; waar de kapitein-generaal en gouverneur van het eiland, *Tacon*, in openbare vijandschap was met een zijner onderbevelhebbers, den generaal *Lorenzo*, die bevel voert te San Jago.

(Heden uit hoofde van den Zondag, geene fondsnotering.)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Januarij.

Men verheugt zich te Munchen zeer over den gunstigen stand der cholera, en gelooft dat dezelve spoedig aldaar geheel zal hebben opgehouden; den 11den waren er nog maar 48 cholera-zieken onder behandeling.

— Te Mentz zal de reeds sedert lang aangekondigde garnizoens-verandering, eindelijk plaats hebben. Het aldaar liggende oostenrijksche regiment *Langenau* zal in Maart aanstaande naar Weenen verlegd worden en hier door het keizerlijk regement *Fleischer* worden vervangen. Sedert 14 jaren bevindt zich het eerstgenoemde regiment in deze vesting en daar het zeer met deszelfs pruissische wapenbroeders en de burgers verbonden is, zoo verwekt de aanstaande scheiding een algemeen leedwezen.

— De koning van Napels is den 28sten December met een groot gevolg naar Manfredonia vertrokken en werd den 11den of 12den dezer met zijne gemalin te Napels terugverwacht. Ofschoon de weêrsgesteldheid zeer vochtig en koud is, vermindert toch de cholera aldaar.

— Uit Konstantinopel wordt van den 21sten dezer gemeld:

„De zeldsame luchtsgesteldheid duurt nog altijd voort, en is de oorzaak, dat de pest, zoo wel onder Turken als Franken wederom veel heeft toegenomen. Van de verwoestingen, die zij aangerigt heeft, kan de omstandigheid een denkbeeld geven, dat van het korps muzikanten des Sultans, hetwelk 50 leden telt en onder den kapelmeester *Donizetti* staat, niet minder dan 37 aan de pest gestorven zijn. Ook de nieuwe redacteur van den *Moniteur Ottoman*, *Hassan-Mazter Effendi*, is door die ziekte weggesleept."

— In berigten van Korfu van 22 December leest men: „Volgens handelsbrieven uit Smyrna is de toestand van Syrie zeer bedenkelijk en van dien aard, dat men, bij verzendingen derwaarts, de meest mogelijke omzigtigheid in acht moet nemen. Verscheiden huizen, die in den laatsten tijd ondernemingen naar Syrie gedaan hebben, zijn zeer ongerust, omdat, in geval van eenige buitengewone gebeurtenis, die bij den algemeen in Syrie heerschenden geest van onvredenheid niet onmogelijk schijnt te zijn, groote schade zou kunnen ontstaan."

— Te Weenen waren den 7den Januarij genoteerd: 5 pCt. Metall. 104⅛, 4 pCt. fr. 99⅝, 3 pCt. 75½, Bank-actien 1398.

ENGELAND.

LONDEN, den 14den Januarij.

De dagbladen bekelzen dat de koningin weder bijna volkomen hersteld was.

— Sir *Robert Peel* is, bij zijne aankomst te Glasgow, waarheen hij zich begeven had om in de hem opgedragene eervolle betrekking van lord-rector der hooge school te worden bevestigd, met ongemeen veel onderscheiding en belangstelling ontvangen. Deze welsprekende en beroemde staatsman heeft met eene keurige redevoering, die veel toejuiching vond, den 11den die betrekking aanvaard. Hij heeft in zijne rede alles zoo veel mogelijk vermeden wat daaraan eene staatkundige kleur zou hebben kunnen geven en verzekerd dat hij alles zou aanwenden tot het met kalmte invoeren van de noodige verbeteringen in de reglementen der schotsche universiteiten. Eerstdaags zal aan Sir *Robert Peel* een groot gastmaal te Glasgow worden gegeven, waarbij, naar men verzekert, 2 à 3000 aanzienlijken uit alle oorden van Schotland zouden tegenwoordig zijn. Hoe meer hulde den heer *Peel* thans echter in Schotland te beurt valt, hoe minder dit aan de partij der Whigs bevalt.

— Den 14den dezer zou in de hoofdstad van Ierland in de vergadering der nationale associatie over de invoering der armenwetten worden gehandeld. Niet zonder verwondering vernemt men, dat *O'Connell*, vroeger de grootste tegenstander welligt dier wetten, zich nu voorneemt om de wenschen en plannen des bestuurs in dit opzigt te ondersteunen.

Aldaar was in eene bijeenkomst van de leden der conservative associatie tot de daarstelling van een fonds besloten, waaruit men de verkiezing van parlements-leden in den behoudenden geest, wilde bevorderen.

O'Connell heeft bij eene circulaire aan de kiezers van het graafschap Limmerick zijne afkeuring te kennen gegeven van den wensch van den heer *Smith O'Brien*, om de geestelijken der Roomsche kerk in Ierland bezoldigd te zien.

— De inschrijving voor het op te rigten standbeeld ter eere van den hertog van *Wellington*, tot bewijs van de dankbaarheid der stad Londen voor de door hem aan dezelve bewezen diensten, beloopt thans *f* 84,000 à *f* 96,000. De hertog zal te paard zittende worden voorgesteld.

— Ter Londensche beurze van den 13den waren de 3 pCt. gecons. 89⅝; gered. 90; Bank-actien 209½; Rusland 110; Spanje 24⅛; Portugal 29½; Columb. 24¾; Ned. W. S. 2½ pCt. 54; 5 pCt. 102¼. Wissel op Amsterdam 12 en 6; op zigt 12 en 3 en op Rotterdam 12 en 6½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den Januarij.

Op den 12den dezer, is te 's Hertogenbosch door de stads-vroedvrouw *J. M. Arie*, huisvrouw van *P. H. van der Velden*, verlost de vrouw van *Johannes van Nuland*, van drie welgeschapene doch doode meisjes; de moeder bevindt zich in een redelijken welstand.

— Bij dispositie van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, dd. 12 Januarij, zijn alle gemeente-besturen, wier hulpbehoevende ingezetenen door de stormen van 29 November en 25 December schade hebben geleden, of anderszins de droevige gevolgen daarvan hebben ondervonden, uitgenoodigd geworden om eene algemeene en openbare inzameling van liefdegiften te doen plaats hebben, met dien verstande dat de alzoo verkregene gelden vóór 1 Februarij aan het provinciaal gouvernement te Haarlem kunnen zijn overgemaakt, hetwelk vervolgens, aan iedere betrokkene gemeente het haar, naar gelang van schade, ten deel vallende bedrag zal doen toekomen.

— In een van de laatste stormen is bij Redcar, graafschap York, een schip onder Deensche vlag gestrand en de geheele bemanning vergaan; zij hadden allen kunnen gered zijn, want de reddingboot werd reeds in zee gebragt, doch terwijl men hiermede bezig was, verlieten de schepelingen in eene sloep het wrak en werden, eer men tot hen was genaderd, in de branding verzwolgen.

— Onlangs is de St. Pieterskerk in Pinnebo bij Sonder door onachtzaamheid van werkvolk genoegzaam tot den grond toe afgebrand. Het was een bedroevend, maar tevens grootsch gezigt, dit kolossale gebouw in volle vlam te zien staan en vervolgens met een donderend geraas te zien instorten. Slechts zeven jaren geleden was de kerk gebouwd.

— In den loop van het jaar 1836 zijn te Kroonstad binnen gekomen 1285 schepen, waaronder 52 uit Hollandsche havens, en uitgezeilde 1271 schepen, waarvan 43 naar Nederlandsche havens.

— Te Berlijn heerscht op dit oogenblik de griep in eene zoo hooge mate dat niet minder dan 40,000 personen gezegd worden daardoor aangetast te zijn, en onder deze de koning en de hertog van Cumberland.

Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (16 *Januarij*) genoteerd: Belg. 100⅝; O. Metall. 103¾; Spr. Amsterd. 25⅛, ¼, 24⅜; Differed. 9¾; Napelsche renten 92½; B. [illegible] 5%; Sicil. 92½; Rom. L. 100⅝; Id. te Antw. 99; Braz. 85. — Wisselkoers op Amst. en Rott. ⅛ pCt. verlies k. z.

170ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

TWEEDE KLASSE.

1ste *Trekking*: N°. 19444, een premie van *f* 1000; N°. 8577, een prijs van *f* 2500; N°. 9310, *f* 1500.

2de —: N°. 5787, een prijs van *f* 1500; N°. 5575, *f* 5000; N°. 19602, *f* 1000; N°. 4016, *f* 1000.

Graanmarkt te Amsterdam.

Van Maandag 16 *Januarij*.

TARWE. — bij gerijven aan cons. verkocht: 130 ℔ p. bonte Poolsche *f* 295; - 127 ℔ O. Zeeuwsche *f* 240; - 131 ℔ jar. *f* 248; - 130 ℔ jar. en N. 248; - 126 ℔ Nieuwe *f* 220; - 128 ℔ O. Vriess. *f* 230; - 126 ℔ ger. N. Gron. *f* 192.

NIEUWE ROGGE. — iets lager afgegaan: 123, 127 ℔ Overijs. *f* 150, 154; - 125 ℔ dito gerijf 155; - oude soort stil.

GARST en BOEK't. — zonder handel.

HAVER. — bij gerijv. aan cons. verkocht: 85 ℔ O. fijne *f* 100; - 86, 87 ℔ N. dikke *f* 91.

GRAANMARKTEN.

KOOLZAAD. — ruim 2 *L* lager: Rost. 60 *L*; Elb. 61 *L*.

LIJNZAAD. — zonder handel.

RAAPOLIE. — met weinig handel in een doen: per 6/w. *f* 42½; vliegend *f* 41¼ à 41½; p°. Mei *f* 39¾ à 40; Sept. en Oct. *f* 35¼ à 35¾.

LIJNOLIE. — per 6/w. *f* 35; vliegend *f* 33¾ à 34.

BENNIPOLIE. — per 6/w. *f* 45; vliegend *f* 44.

RAAPKOEKEN. — *f* 58 à 62.

LIJNKOEKEN. — *f* 9 à 11.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van [illegible] waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 54⅞, 15; dito 5 pCt. 102⅝, ½; Kansb. *f* 23⅝, ⅛; Amort.-Syndic. 4½ pCt. 94⅞, ¾; dito 3½ pCt. 78¾; Handelm. 182, 183¾, ¼; Ardoins 85⅜, 25⅛, 24⅞; dito coup. 45; Uitgest. 9, ⅛; Pass. 7¾, ½; Differed. 10½; Columb. 20½, ¾, ⅝ ex div.; Parr. 14⅜; Engl. bl. Gr. 24⅛.

UIT DE HAND TE KOOP;

te *Bergen op-Zoom*.

Een HUIS, op de Groote Markt, naast de Hoofdwache, hebbende het schoonste uitzigt op de Markt, waarin KOFFIEHUIS wordt gehouden, met BILJARD en KOFFIEKAMER, [illegible] vertrekken, Keuken, Regenbak, groote Kelder en boven eene groote Conc[illegible], als ook drie ventrekken en grooten Droog-

Adres[illegible] Uitgevers dezer.